

дження сучасних підходів взаємодії держави і бізнесу, бізнесу і суспільства. Соціально відповідальний бізнес в Україні перебуває в стадії становлення. Найбільш активними у цій сфері є, насамперед, представництва іноземних компаній, які привносять на українське підгрунття сучасні світові практики, принципи і стандарти, а також великі та малі вітчизняні підприємства й організації, які протягом останніх 10 років удосконалюють свою діяльність на засадах концепцій Загального управління якістю. Найменша поінформованість про соціальну відповідальність бізнесу характерна для підприємств транспорту та тих, що надають побутові і комунальні послуги — 52,9 % і 57,5 %, відповідно. Найбільше інформовані компанії фінансового сектора (94 %), виробництва промислових товарів (84,5 %) і торгівлі (83,2 %). Чинники цього: низький рівень корпоративної культури та фінансова й економічна слабкість значної частки суб'єктів, діяльність яких орієнтована на виживання; правовий нігілізм і деформація правової свідомості, прагнення оминати закон, а не дотримуватися його; закритість більшості українських суб'єктів господарювання для широкої громадськості, детальні відомості про діяльність є закритою інформацією для внутрішнього користування; дисбаланс складових реалізації політики соціальної відповідальності українськими компаніями. Український соціум знаходиться в очікуванні суттєвих змін у відносинах з підприємництвом. Цьому мають сприяти як держава, так і новітні наукові напрацювання, зокрема, стосовно поширення корпоративної соціальної відповідальності.

Митник Д.Ю.
ХНУБА

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДІАГНОСТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний розвиток та функціонування соціально-економічних систем потребує впровадження нових методів управління, спрямованих на попередження, запобігання та подолання кризових явищ. Саме цим обумовлена необхідність та активізація наукових досліджень, спрямованих на удосконалення методики діагностування. Проблеми економічної діаг-

ностики, теоретичні та прикладні засади діагностики досить широко розглянуто у працях багатьох зарубіжних, російських і вітчизняних науковців, серед яких: Котлер Ф., О'Гюїнн Т., Рендалл Г., Гетьман О.О., Глазов М.М., Дмитрієва О.Г., Загорна Т.О. Проведений аналіз наукових праць дозволив виокремити та систематизувати підходи діагностування економічної безпеки підприємства, до яких віднесено такі. 1. Ресурсно-функціональний підхід діагностування економічної безпеки підприємства базується на оцінці ступеня використання ресурсів підприємства. 2. Тримірний підхід передбачає виділення таких її основних форм, як поточної, тактичної і стратегічної економічної безпеки. 3. Підхід на основі аналізу фінансового стану підприємства передбачає оцінювання ряду фінансових показників, які формують фінансову складову економічної безпеки. 4. Діагностика функціонування економічних систем різного рівня з урахуванням факторів ризику передбачає проведення інтегральної (синтетичної) діагностики діяльності підприємств. 5. Прибутково-інвестиційний підхід. 6. Індикаторно-індексний підхід. На сучасному етапі немає чіткого й однотайного методичного підходу діагностування економічної безпеки підприємства, тому потрібні подальші наукові дослідження.

Mytrofanova A.S.
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ROLE OF TECHNOLOGICAL MODE OF PRODUCTION IN TRANSFORMING RELATIONS OF PRODUCTION

Modern society is experiencing an era of significant changes in all the elements of an economic system — from productive forces to relations of production and superstructure. Both elucidating the factors of social change and predicting their prospects are considered to be the urgent problem. The variety of theories of social and historical process can be viewed through several approaches. Each of the approaches identifies driving forces of different social changes as fundamental ones, namely the religious factor, technical and technological factors, environmental factors, cultural diversity. Definite group of